

Jízdné zdarma [↗](#)

📅 4. 6. 2019, 18:55, Pořad: [Zprávy FTV Prima](#) [↗](#), Stanice: [Prima televize](#), Vydavatel: [FTV Prima, s.r.o.](#)

– Ve Valašském Meziříčí po dvou letech dočasně končí bezplatná MHD

Matěj Misař, moderátor: Dva roky jezdili lidé ve Valašském Meziříčí městskou hromadnou dopravou zdarma. Tomu je alespoň na čas konec. Po dvou letech radnice MHD opět zpoplatní. Ne proto, že by chtěla. Nařizuje jí to evropská legislativa. Vedení města ale slibuje, že jízdné bude symbolické a za 14 měsíců ho opět zruší. Bezplatná MHD se totiž auty zahlcenému městu vyplácí.

Robert Heč, reportér: Ulice plné popojíždějících aut. To byl hlavní důvod, proč se Valašské Meziříčí v r. 2017 jako druhé město v Česku rozhodlo zavést bezplatnou MHD. A alespoň částečné zlepšení skutečně nastalo. Valašskomeziříčskou MHD začalo využívat o 40 % více lidí. Ročně se městskými autobusy přepraví téměř devět set tisíc cestujících. Mnozí z nich přitom až donedávna používali osobní auta.

Obyvatelé Valašského Meziříčí: Je to dobrý nápad. / My jsme nikdy nějak moc extra nejezdili, co jsem skončila na škole. A teď alespoň s malým můžeme lítat. / Já projedím hodně. A furt po těch deseti, dvanácti korunách, ono se to nasbírání, platit... Tak to mám zdarma. Je to fajn.

Robert Heč, reportér: Bezplatná MHD ve Valašském Meziříčí teď ale dočasně končí. Od letošního listopadu do konce příštího roku si cestující za jízdu městským autobusem znovu zaplatí.

Robert Stržínek, starosta Valašského Meziříčí (hnutí ANO): V listopadu letošního roku nám končí smlouva se stávajícím dopravcem. A protože jsme ji potřebovali prodloužit o dalších 14 měsíců, museli jsme podle legislativy EU městskou hromadnou dopravu ve Valašském Meziříčí aspoň symbolicky zpoplatnit.

Robert Heč, reportér: Dospělí si za 14měsíční jízdenku zaplatí 70 korun. Děti ani ne polovinu. Od ledna 2021 se pak ve Valašském Meziříčí bude v MHD jezdit znovu zcela zadarmo. Radnice za bezplatnou MHD ročně připlácí z městské kasy dva a půl milionu korun. Tuhle ztrátu ale hravě zaplatí vybrané pokuty za vysokou rychlost.

Robert Stržínek, starosta Valašského Meziříčí (hnutí ANO): Ročně na pokutách vybereme něco okolo 15 milionů korun.

Gabriela Lašková, moderátorka: A já doplním, že Valašské Meziříčí není rozhodně jediné české město, které experimentuje s jízdným zdarma. Na mapě už vidíte přehled dalších měst. Zatím největší české město, které se rozhodlo poskytnout lidem tuto výhodu, je 50tisícový Frýdek-Místek. Provoz svých 19 linek dotuje už od r. 2011. A ročně za to zaplatí 79 milionů korun. Z toho pět a půl milionu mu přispívá 19 obcí, kam městské autobusy zajíždějí. I tak si ale město své rozhodnutí pochvaluje, protože se mu podařilo vrátit cestující do autobusů. Počet přepravených pasažérů vzrostl za osm let téměř dvojnásobně. Následují další města, která vykročila stejnou cestou. Vůbec první, a to už v r. 2008, byly Hořovice. Později se pak přidaly Strakonice, Litoměřice, Lovosice anebo také Říčany. A úplným nováčkem jsou Hranice na Moravě. Tam navíc zažívají doslova revoluci v MHD. Jde totiž o jedno z prvních měst, které je čistě elektrobusové. Jak to funguje v praxi, to otestoval Tomáš Petržela, reportér:

– V Hranicích jezdí lidé MHD zdarma, a navíc elektronicky

Tomáš Petržela, reportér: Čistší vzduch a volnější silnice v přetíženém městě. To jsou prý hlavní dva důvody, proč se relativně malé město rozhodlo pro naprosto revoluční přístup k problému. Před časem tady zavedli elektrobusy. A před dvěma měsíci z nich vymontovali strojky na označování jízdenek. Lidé v Hranicích si na nové MHD zdarma teprve zvykají. Ale už teď je prý podle radnice zřejmé, že se počet cestujících podstatně zvýšil.

Petr Bakovský, mluvčí hranické radnice: Nám ta městská hromadná doprava narostla zhruba o 20 %. A ty zkušenosti, které zatím máme, jsou spíše pozitivní. To znamená, že nejsou žádné problémy. Lidé využívají MHD víc.

Místní obyvatel: To je úplně super! Poprvé v životě jezdím místním autobusem. / Je to dobrá věc. Využívám to. / Je to super. Ale já tím nejezdím...

Tomáš Petržela, reportér: Důchodci nad 65 let navíc mohou bezplatně využívat i příměstské linky. Podle vedení Hranic nejde o žádný experiment. Lidé tu zdarma, a navíc čistě ekologicky elektrobusy budou jezdit dál. I když to radnici stojí asi dva a půl milionů korun ročně navíc.

– Kolik stojí MHD ve velkých městech?

Gabriela Lašková, moderátorka: Jízdné zdarma je v současné době doménou spíše jen malých měst. V těch velkých se za dopravu stále platí. A mnohdy i nemalé peníze. Tady už vidíte srovnání cen MHD v našich třech největších městech v Praze, Brně a Ostravě. V Praze vás půlhodinová jízdenka vyjde na 24 korun. V Brně za 15minutovou jízdenku v šalině zaplatíte 15 korun. V Ostravě za půlhodinovou cestu v hromadné dopravě dáte 20 korun. Daleko rozdílnější a překvapivější jsou ceny předplatních jízdenek. Zatímco v Praze v r. 2015

zlevnil roční kupon na 3650 Kč, v Brně vás stejná předplatní jízdenka vyjde na první pohled podstatně draž, a sice na 4750 Kč. Ale pozor, Brno má svá specifika. Ve všední den může na roční kupon jezdit celá rodina, tedy dva dospělí a až tři děti. A navíc pokud si tzv. šalinkartu koupíte elektronicky a platíte za popelnice, město vám na ni poskytne dotaci 1425 Kč. Pak je brněnské roční jízdné ze všech velkých měst nejlevnější. Překvapivě dražší než Praha je Ostrava, kde stojí roční předplatné bez koruny 4000 Kč. A když se vrátíme k Praze, jak se zlevnění ročního kuponu vyplatilo? Bylo by možné dát lidem MHD zcela zdarma? A jaké jsou zkušenosti ze zahraničí? Odpovědi hledal Josef Kolina, reportér:

– Proč ve velkých městech nefunguje MHD zdarma?

Josef Kolina, reportér: Za pražskou hromadnou dopravu se odjakživa platí. A jen tak nepřestane. První problém je totiž v tom, že je skutečně rozsáhlá.

Aneta Řehková, mluvčí Dopravního podniku hl. m. Prahy: Provozujeme 179 linek městské hromadné dopravy, z toho tři linky metra, 34 linek tramvají, 141 linek autobusů a jednu trolejbusovou linku.

Josef Kolina, reportér: A uživit takový kolos zkrátka něco stojí. V řeči čísel to vypadá asi takto: Náklady na celou pražskou hromadnou dopravu činí více než 20 miliard. A zisky z jízdného čtyři a půl miliardy. A právě této ziskové položky se v současné době nikdo vzdát nechce.

Vít Hofman, mluvčí Magistrátu hl. m. Prahy: Současné vedení města o MHD zdarma, o jejím zavedení, neuvažuje. Před několika lety došlo ke zlevnění ročního kuponu na 3650 korun, tedy na pouhých deset korun denně. A i přesto si městská hromadná doprava zachovává svou kvalitu.

Josef Kolina, reportér: Magistrát tvrdí, že už teď je pražská doprava levná. A její další zlevňování je tedy nežádoucí. Nevěří totiž tomu, že by nulovou cenou přilákal víc lidí. S městskou hromadnou dopravou zdarma experimentovala i poměrně velká města v cizině. Řím v letech sedmdesátých – neúspěšně. A v Tallinnu projekt stále běží. Jenže v obou případech se ukazuje jedna trochu neblahá věc:

Libor Budina, Autoklub ČR: Zahraniční zkušenosti ukazují, že zavedení nějakého zvýhodněného systému nemá zásadní vliv na hustotu dopravy, protože do té dopravy začínají přisedat spíše ti pěší než motoristé.

Josef Kolina, reportér: Lidé ve velkých městech jednoduše chtějí, aby hromadná doprava spíše dobře fungovala, než aby byla zdarma.

Libor Hinčica, šéfredaktor časopisu Československý dopravák: Nelze říct, že ty ceny, které dneska jsou, by nějakým způsobem ovlivňovaly rozhodnutí, jestli hromadnou dopravu použít nebo nepoužít.

Respondent: Potřebuji se dostat z bodu A do bodu B, ale tramvaj nebo autobus nejede do toho bodu, kam jedu já.